

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. B.**
zastoupený advokátkou Mgr. Helenou Pindejovou
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2018, č. j. MV-2204-4/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 23. 10. 2017, č. j. OAM-25345-11/DP-2017, a toto rozhodnutí potvrdila. Správní orgán prvního stupně napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o

prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vydaného dle § 43 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) za účelem strpění pobytu na území, kterou podal dne 24. 8. 2017, a dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a ve spojení s § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců neprodloužil, neboť pominuly důvody, pro které bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno.

2. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že se ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně, neboť v řízení bylo zjištěno, že již pominul důvod, pro který bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno za účelem strpění pobytu na území. Tento závěr správního orgánu prvního stupně vychází především z Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2017/830/EU ze dne 17. 5. 2017, kterým se mění nařízení (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překročení vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (dále jen „nařízení 2017/850“). Žalovaná poukazuje právě na skutečnost, že správní orgány musí postupovat v souladu s právními předpisy, kdy je Česká republika vázána uvedeným nařízením. Podle žalované byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o pobytu cizinců a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce navrhl soudu, aby rozhodnutí žalované zrušil a aby žalované uložil povinnost nahradit mu náklady řízení.
4. Žalobce namítal, že po dobu dvou a půl let (od března 2015 do září 2017) mu byl ze strany příslušných správních orgánů povolován pobyt na území za účelem strpění pobytu, a to z důvodu, že žalobce pochází z Luhanské oblasti, města Luhansk, které se nachází ve východní části Ukrajiny, která byla a doposud je oblastí, kde probíhá vnitřní ozbrojený konflikt. Protože však bylo předchozím žádostem vyhověno, tak nebyla rozhodnutí odůvodněna, a lze se tedy jen domnívat, jaké důvody vedly správní orgán k povolení pobytu žalobce na území České republiky. Žalobce předpokládá, že tímto důvodem byla právě skutečnost, že v blízkosti města Luhansk probíhal vnitřní ozbrojený konflikt. Žalobce má tedy za to, že za uvedené situace bylo pro vydání negativního rozhodnutí o žádosti žalobce nutné zkoumat, zda došlo k takové změně situace, kterou by bylo možno klasifikovat tak, že pominuly důvody, pro které byly předešlé pobyty žalobci uděleny. Nutné by dle žalobce bylo zkoumat, zda situace ve městě Luhansk se již natolik zlepšila, že je možné, aby se žalobce mohl vrátit do země svého původu.
5. Správní orgán prvního stupně se dle žalobce v odůvodnění omezil pouze na odkaz na nařízení 2017/850 s tím, že toto nařízení stvrzuje, že „*Ukrajina splňuje, mimo jiné, i podmínky v oblasti vnitřní bezpečnosti, standardu lidských práv do té míry, že je možno jejím občanům povolit na území členských států EU pobývat krátkodobě bez víza*“. Dle žalobce však přijetí tohoto nařízení bez dalšího neznamená, že situace na východě Ukrajiny se natolik změnila, že by vzhledem k současnému bezpečnostnímu stavu v této oblasti již ve vztahu k žalobci pominuly důvody, pro které byla povolení k pobytu za účelem strpění pobytu na území udělena. Žalobce dodává, že je tomu právě naopak, bezpečnostní situace na východě Ukrajiny se nezměnila. Město Luhansk i nadále patří pod správu samozvané Luhanské

lidové republiky, kterou Ukrajina považuje za teroristickou organizaci a nárokuje si území ovládané Luhanskou lidovou republikou, v důsledku čehož je tato oblast hodnocena jako nestabilní (ze strany Zvláštní monitorovací komise OBSE), v oblasti se nachází vojenská technika a dochází k neustálému ostřelování pozic mezi ukrajinskou armádou a vojáky Luhanské lidové republiky. Žalobce má za to, že správní orgán prvního stupně se měl v rámci svého rozhodnutí a úvah o něm vypořádat především s tím, zda situace ve městě Luhansk, potažmo v celé Luhanské oblasti je natolik bezpečná, že již není zapotřebí, aby byla žalobci prodloužena doba platnosti víza a doba pobytu na území za účelem strpění.

6. Žalobce dodal, že nařízení 2017/850 s reálnou bezpečnostní situací v Luhanské oblasti nijak nesouvisí, ale pouze umožňuje občanům Ukrajiny pobývat krátkodobě bez víza na území členských států Evropské unie. Ani odkaz správního orgánu prvního stupně na hodnotící zprávu Komise EU ze dne 18. 12. 2015, která byla vydána pod č. j. COM(2015) 905 final, která předchází vydání nařízení 2017/850, a která má konstatovat splnění kritérií v oblasti dodržování lidských práv a svobod, vnitřní bezpečnosti a v oblasti migrace a státních hranic, nikterak nesouvisí s reálnou bezpečnostní na východě Ukrajiny, a ono splnění těchto kritérií je odůvodněno ryze formálně za absence splnění jakékoli konkrétní podmínky ve vztahu ke konfliktu mezi Ukrajinou a jejími východními částmi v Luhanské a Doněcké oblasti.
7. Žalobce odmítl argument správního orgánu prvního stupně, že „[j]e na volbě účastníka na jaké místo na Ukrajině se vrátí. Jestliže bude volit při návratu oblasti, v nichž ke střetu stále dochází, nemůže jeho volba být současně překážkou na jeho vůli nezávislou, která by mu bránila území ČR opustit a vrátit se do země původu. Život účastníka řízení tedy při návratu ohrožen není, je na jeho volbě, do které části Ukrajiny se vrátí.“ Žalobce namítl, že v západní a střední části Ukrajiny nikdy žádný ozbrojený konflikt neprobíhal, možnost zvolit si místo svého pobytu na Ukrajině měl tedy žalobce v podstatě vždy, tedy i v době, kdy bylo rozhodováno o jeho žádostech, na základě kterých bylo žalobci uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území či dlouhodobý pobyt za stejným účelem. Přesto tato argumentace v těchto případech ze strany správního orgánu nezazněla. Žalobce dodal, že musí platit, že pokud správní orgán prvního stupně tento argument neuplatnil ve svých předchozích rozhodnutích, kterými rozhodl ve prospěch žalobce, pak není možné takovou argumentaci použít ani následně u žádosti žalobce, které nebylo vyhověno, neboť posuzování této otázky vyřešil správní orgán již dříve tím, že předchozím žádostem žalobce vyhověl.
8. Z výše popsaných důvodů má žalobce za to, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť otázku bezpečnostní situace na východě Ukrajiny, ve městě pobytu žalobce, posuzoval toliko z pohledu nařízení 2017/850, které však s touto bezpečnostní situací prakticky nesouvisí, a nezaměřil se na vyhodnocení této situace z jiných oficiálních zdrojů. Jestliže pak žalovaná následně vydala v odvolacím řízení rozhodnutí, kterým dle žalobce nepřezkoumatelné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila, pak i její rozhodnutí je stiženo vadou nepřezkoumatelnosti.

III. Vyjádření žalované k žalobě

9. Vzhledem k tomu, že žalobní námitky jsou podobné s odvolacími námitkami, odkázala žalovaná na odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 21. 11. 2018, č. j. MV-2204-4/SO-2018.

10. Žalovaná zdůrazňuje, že Česká republika je vázána nařízením 2017/850. Toto nařízení se skládá z hodnotící zprávy Komise EU, která hodnotila oblast bezpečnosti a veřejného pořádku, přičemž všechna kritéria byla ze strany Ukrajiny splněna. Tento dokument byl podstatný pro to, aby Ukrajina mohla být zařazena mezi státy s výsadou – občané Ukrajiny nejsou vázáni vízovou povinností po určitou dobu pobytu v rámci Schengenského prostoru. Je tedy dle žalované zřejmé, že Rada EU a Evropský parlament vydali nařízení 2017/850 z důvodu, že je na území Ukrajiny zajištěna bezpečnost. Jako občan Ukrajiny je tedy žalobce oprávněn se svobodně pohybovat po celém území Ukrajiny, a jak již žalovaná i správní orgán prvního stupně uvedli ve svých rozhodnutích, žalobce není povinen se navrátit do města posledního bydliště, ale je pouze na jeho volbě, které místo na Ukrajině si zvolí.
11. K námitce žalobce, že možnost se přesídlit v rámci Ukrajiny měl vždy, ale ze strany správního orgánu prvního stupně tato argumentace nikdy nepadla, načež mu bylo uděleno v minulosti dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území či dlouhodobý pobyt za tímto účelem, žalovaná uvádí, že tato argumentace dříve nepadla proto, že v době o rozhodování o dlouhodobém pobytu za účelem strpění pobytu na území žalobce nebylo schváleno zmiňované nařízení 2017/850, a tedy se jím nemohl správní orgán řídit.
12. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

13. Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
14. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem strpění.
15. Dle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví: *„Žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se podává ministerstvu. Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 vztahují obdobně.“*
16. Podle § 36 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *„[d]obu platnosti víza a dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 38)“*.
17. Podle § 38 odst. 2 téhož zákona *„[m]inisterstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, jestliže pominuly důvody, pro které bylo toto vízum uděleno, a cizinec nepožádal o zrušení platnosti víza ve lhůtě podle předchozího odstavce anebo bylo-li vízum uděleno podle § 33 odst. 1 písm. d) a soud žalobě nepřiznal odkladný účinek“*.
18. V žalobě žalobce brojil proti postupu správního orgánu prvního stupně, který se podle jeho názoru v rámci řízení dostatečně nezabýval tím, zda skutečně pominuly důvody, pro které byl dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu na území udělen, když se omezil pouze na nařízení 2017/850.
19. Nejvyšší správní soud v této souvislosti judikuje, že *„[z]míněné nařízení 2017/850 ve spojení s hodnotící zprávou prokazují změněnou politickou a bezpečnostní situaci na Ukrajině a že*

žalobkyně má možnost se usídlit v jiné části země, má-li obavy z návratu do Doněcké oblasti. Tyto závěry Nejvyšší správní soud již opakovaně potvrdil ve své rozhodovací praxi (viz z poslední doby např. rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2020, č. j. 4 Azs 471/2019 – 44). V hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině lze ostatně odkázat např. i na usnesení tohoto soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 - 26, podle kterého „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ (obdobně viz usnesení NSS ze dne 29. 8. 2019, č. j. 4 Azs 199/2019 - 30, či ze dne 5. 9. 2018, č. j. 4 Azs 170/2018 - 30). Rovněž možnost přesídlení cizince do jiné – bezpečnější části Ukrajiny Nejvyšší správní soud setrvale judikuje (viz např. stěžovatelkou poukazovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 64/2017 - 55).“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Azs 17/2020-24, všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

20. Obdobný závěr vyslovil Nejvyšší správní soud v případě města Luhansk a Luhanské oblasti ve svém usnesení ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 422/2017-24.
21. Od vydání nařízení 2017/850 mají tedy všechny členské státy EU za to, že jsou na území Ukrajiny dostatečně zabezpečeny oblasti dodržování lidských práv a svobod, vnitřní bezpečnost, oblast migrace a ochrana hranic, tedy při návratu občanů Ukrajiny zpět do domovské země jim nehrozí žádné nebezpečí. Správní orgány nemohly mít návrat na Ukrajinu za bezpečný dříve, než po vydání zmiňovaného nařízení. Soud sice souhlasí, že vydání zmiňovaného nařízení neznamená, že se dostatečně změnila i situace na východu Ukrajiny, ovšem potvrzuje splnění bezpečnostních kritérií v zemi.
22. Soud chápe, že případné přesídlení v rámci Ukrajiny může pro žalobce znamenat jisté obtíže, avšak strpění na území České republiky neslouží k tomu, aby byl žalobce uchráněn od nekomfortního, ale v principu bezpečného života ve své domovské zemi, byť případně i v místech, která nejsou jeho původním domovem a kde nemá žádné příbuzné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2020, č. j. 2 Azs 271/2020-35).
23. Zákon o pobytu cizinců poskytuje i jiné druhy pobytových oprávnění, kterých může žalobce využít, strpění na území tímto pobytovým titulem nadále být nemůže, neboť žalobce s ohledem na změněnou situaci na Ukrajině za účelem strpění nemůže v České republice pobývat.
24. Soud tedy nemá napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož bezpečnostní situace na Ukrajině je dostatečně vyhodnocena na základě vydání nařízení 2017/850 a hodnotící zprávy Komise EU ze dne 18. 12. 2015, která byla vydána pod č. j. COM(2015) 905 final. S ohledem na výše zmiňovanou rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, skutečně odpadly důvody, pro které bylo vízum uděleno, protože existuje možnost bezpečného návratu žalobce do domovské země a z důvodu možnosti vnitřního přesídlení není nutné zkoumat, zda je možný návrat přímo do města původu žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

25. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.

26. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. října 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu